

HONOSÍTÁSI KÉRELEM

Bourbe Prairie de Castor, Újbor-mustrás, libás Szent Márton napján 2011-ben.

Nagyra becsült Városlakók!

A nevem Désiré Valet de Ferme, ám ebben nem vagyok biztos, mert hitelesnek tűnő források Didier Domestique Agricole-ként, más dokumentumok pedig Desiré Domestique-nek említenek. Születésem ideje, származásom bizonytalan, így felmenőimről nem tudok sokat. Kétegy kórságát plántálni belém – elegendő volt egyik ifjúkori barátom. Ő mondogatta, ha kérdőre vonták: miként nem emlékezünk születésünk pillanatára, úgy nem emlékezünk majd halálunkéra sem. Következésképp az sem biztos, hogy élünk. Lehet, mások találtak ki bennünket, mi pedig másokat. Mi bizonyítja, hogy élünk egyáltalán? Hogyan lehetnénk hát felelősek tetteinkért? Mrožek volt ő, a szabadság-ideológus lengyel.

Nevem után francia lennék. Egy kisvárosban élek, Bourbe Prairie de Castorban. Őseim között van B. Hopste Zsigmond, kinek házassági szerződése ad magyarázatot vagyonára, társadalmi jogállására. Neve előtt a betű ragadványnév rövidülése, foglalkozása pedig diszkrétén: állatkereskedő. Mit szépítsük a dolgokat, Bögi Hoppsz te Zsiga ló-alkuszról van szó, aki gebéket vásárolt, föltüpirozta őket versenyparipákká, tenyészkancákká, és jó pénzért eladta. Ám ez nem von le értékemből semmit. Az övéből sem, mert okos volt, nem dorbézolt. Családalapításra fölhagyott e veszélyes foglalkozással. Összekuporgatott pénzén földet vásárolt, ezt bizonyos J. Balog Szilveszter – atyámnak mondott, egyszervolt színigazgató – örökölt, aki annyi adósságot fölhalmozott művészi ambíciói miatt, hogy ráment a jelentős földbirtok, rá a családi zongora is. A hatósági csodeljárás elől Párizsba menekült néhány kurtizánjával. Ott is adósságot csinált, végül szíven lőtte magát, pedig látható, hogy szívtelen volt, különben nem élte volna föl a családi vagyonát. Az egyik kurtizán – a balettkar szólotáncosa – az édesanyám, bár ezt soha be nem vallotta. Eme zajos események után jött ebbe a prvoence-i városkába, már áldott állapotban. A szíve alatt hozott, hogy szabad legyen két keze a kufferek cipelésére. Ahogy megérkezett, a pályaudvar peronján letette a bőröndöket, kalapdobozokat, letett engem is: megszülettem.

Gyakran utaztunk ide, Hódsárrét városába. Eleinte együtt, majd hogy nagyobbacska lettem, önállóan fedeztem föl őseim szűkebb pátriáját, Bodnár János hitős színkörüi csász és levente-oktató birodalmát, a Népek Kertjét. Itt állt a Nyári Színkör, a nép ajkán: Faszínház. Ennek volt direktora J. Balog. Megállapíthattam: csak a fülesbagoly néz ki az ablakán. Mára, ahelyett, hogy műemlékké restaurálták volna, elbontották. A tüzelő- és építőanyagkereskedés árusította, helybéli családok bögrés-kályháiból ontotta a meleget zsindelestül, szinpaddeszékástul. A vasfüggöny tyúkólak bádogteteje lett. Felajánlották ugyan, de a Lajtnán innen nem ezzel: korszerű műszaki zárral tor-

laszták a birodalom nyugati kapuját imperialista rablólórdok elől. A kelléktár szatócsbolt lett. Szépségszalón a fodrász- és sminkszoba. Ionesco meggondolta magát, mégsem vásárolt parókát a kopasz énekesnőnek. A zsinórpadlás köteleiből kötélgyártók kilóra vásárolták. A színpadi lámpatestek utcai közvilágításá, a hangtechnika városi rádióvá, szövegkönyvek közkönyvtárrá, függönyök, kordinák, páholyok, nézőtéri székek vörös bársonya tűzoltósági rezesbanda díszöltözékévé vált – sorolhatnám a kótya-vetyét...

Bebarangoltam Hódtava partját, fölkerestem ősi kúriánkat. Az agrárproletár palota is eltűnt. Fődele nád, fala vályog, benne búbos kemence, szabadkéményes tűzhely, udvarán deszkapalánk a légöblítéses, megkönyebülészeti pottyanda. Volt, volt, volt... a Hajnal utcában. Földes kocsiút indult a Kanálistól, a házak előtt palló a gyalogjáró, árok partján papsajt, eperfasor... Vége a Cigányérben, partján dús a nád: itt az évtizedek alatt szépen cseperedett Városi Szeméttelap, csuszkatója likas lavórnak, ócska fateknőnek, kinek mire tellett, ha szánkóra nem. Rangjáról árulkodik korábbi neve: Akasztó-domb. Négy téglaszalotát áthidaló fagerenda, strapabíró, igénytelen építmény, közszemlése kivégzések díszlete állott rajta valaha. A színlelőadások jegy nélkül látogathatók. Pusztai betyárok, gyilkosok végezték itt be földi pályájukat, ha a Hatalmas Nagyúr (vármegyei alispán, aki statáriális bíró, élet-halál ura) szavára fölsoarakozott a halál. Robotosok, mikor jöttek alkonyattájt az uraság mámazugi szőlejéből, már ott csüggtek sorban, koszlott kenderkötél nyakbavalón a rablóvilág híresei. Elhalkult a szó, megfagyott a históriás ének az ajkakon... – Hírlík: Morgenstern od a járt meríteni ihletet, mikor írta a Bitódalokat.

Kamaszkorom telt kalász lett, határozottam: nemzöm ösvényére nem lépek, keskeny az, kacsaringós, bizonytalan járás esik rajta. Vagyont gyűjtő lócsiszár ősöm a példaképem! Gyóntatómnak röviden meséltem erről, hát megajándékozott egy cserép virágfölddel. Bourbe Prairie de Castor mezején, hol Camargue bikái legelésznek, szemelgettem fűvirágmagokat. Kódexírók nem jegyezték fel nevét annak a prvoence-i trubadúrnak, aki ugyanitt, ilyen magocskákból tenyésztett újságot. Eladta Petrarcanak, ő műformává dicsőítette és szonettnek mondta. Virág Benedeknél hangzatka, Kazinczynál csengő dal az illő elnevezése. Akárhogy is becézük, látni, mi fényes pályát futott be... Gondoltam, hasonló esélyem nékem is van.

A magokat a cserépbe ültettem, szép gyp sarjadt. Felvirágozott, annak magjaiból két, majd négy, tizenhat, és egyre több cserépnit természettem, végül kicsinek bizonyult a virágláda, balkon, lakás... földet béreltem hát. Gypkockáim lettek, eladogattam, pénz a szalmaszáknak. Az árendát megváltottam, enyém lett a birtok, közelgő a nagy idea.

Telkem sarkán vert-falú ház, emlékeztem gyökereimre. Beszántottam földem, elboronáltam, talajvitaminnal dúsítottam. Ezt még

áldott emlékü első tanítónőmtől kaptam. Elővettem féltve őrzött, zacskónyi virágmagomat. A helyesírás szabályai – ez volt a vitamín, virágmag pedig az édesanyámtól kapott szóvirágmag. Palántákat neveltem, kiültettem őket. Szépen fejlődtek, egyet hagytam fáva nőni. Lombja alatt jó pipázni, aranyló borokat kortyolgatni. A többit bokrosítottam, nemesítettem. Önálló, független kertészetenben megterem úgy a mediterrán, mint a mérsékelt égövi szóvirágfaj. Sikerral kísérleteztem szárazságtűrő sivatagival. A sarkvidéki zuzmófélékkel boldogulok nehezen, klímakamra kell majd. Összességében már több mint nyolcvanezer tétel szóvirággal kereskedtem. Az eladottak hozományát – huszonöt és fél ezer, önálló jelentéssel bíró szó – bankomban helyeztem el, mellé rendelttem negyvenkétezer háromszáz jelentéssort, hármezer nyolcszáz szólas befektetési-arany, páncélteremben őrzik feyveresek. Kettőezernyi apró mindig nálam. Ha gyarapszik, utalom a Szókincstárba, ott vezetik folyószámlámat. Lakossági bank ez, vezető részvényesként az Igazgatótanács tagja vagyok, felszólalási joggal. Szavazatival nem. Közületi bank a Tudományos Akadémia, ott nyelvészek a bankárok, több mint másfélmillió kereskedelmi tételt halmoztak föl, de óvakodnak az inflációtól, nem osztogatnak. Tehát messzi idegenben gyűjtött vagyonom már őseim földjén. Magam is jönnék, ha kérésem teljesítő üdvözlésre talal.

Honosításom esetén szükségem az östermelei igazolvány, és elsődleges lakóhely is. Kiutalható lakóingatlan híján megfelel a most épülő színház függönyraktára, vagy a Királyi Páholy. Beérem az igazgatói irodával... Ott kerülhetek olyan helyzetbe, mint az egykori direktor: történt, hogy hozzá fordult a kitűnő jurnalista vulgaris. Levélben kért 100 pengő kölcsönt. A válasz ez volt: „A Tudományos Akadémia Nyelvhelyességi Bizottsága által jóváhagyott szabályok szerint a 10 pengőt egy nullával kell írni. Barátsággal: J. Balog” – És nem adott egy vasat sem.

Ha meghallgatásra, befogadásra talalok, ívelő gazdagságom lesz a város jobbulása. Valom: ami nincs kész, arról nem beszélek. A készről meg minek? Rossz sáfár a hiúság, tudja ezt a róka, kiénekelte a holló csőréből a sajtot. Tudom, olvastam La Fontaine versében, elsőként nékem mutatta. Nem az a fontos, mit ígérek. De az, amit cselekszem. Mert az ígéret: terv, munkaprogram, kötöttség. Nem kedvelem, hát nem is ígérek semmit. Kérek. Befogadást, egy tetsző város polgárai közé. Mert kell a hordó, kell a pince, hol érlelődhet az ember reménye. Péczeli József költő a Mindenes Gyűjtemény címlapjára ezt írta 1789-ben: „Mindennek tetszeni lehetetlen, akarni együgyűség.” – Önző egészségőrző program, kerülendő a gutaütés. Szem előtt tartom. Kritikusoknak, cenzoroknak javallom, hasznos kuruzslás ezen ígézet. Szerénytelenül ajánlom magamat.

Választ post restante várok: Désiré Valet de Ferme

BÉRES DEZSŐ